

Frit Danmark

2. Aarg. Nr. 2

Udgivet af en Kreds af Danske

Maj 1943

Den første Dødsdom

I Begyndelsen af April afsagde den tyske Krigsret sin første Dødsdom over en dansk Statsborger.

Faa Dage forinden havde Rigsdagens Samarbejdsudvalg i sit Opraab af 4. April fremhævet overfor Befolkningen, hvilket uvurderligt Gode det var, at det var lykkedes Regeringen at bevare Retshaandhævelsen som »et dansk Anliggende«. Hvilket Kætteri! Samarbejdsudvalget kunde paa daværende Tidspunkt ikke være uvidende om, at en Dødsdom var under Forberedelse. Det kunde heller ikke være uvidende om, at i Snesevis af Danskere arresteres af Gestapo uden dansk Politis Vidende og Medvirken, indespærres i tyske Fængsler og dømmes af tysk Ret til tyske Tugthusstraffe. Og dog vover man hyklerisk overfor Befolkningen at hævde, at Retshaandhævdelsen endnu er overladt danske Myndigheder. Javel, en Cykletyv, en Mørklægningsforseelse, en Arbejdsløs, der har hævet et Par Kroner for meget paa Socialkontoret — disse og lignende betydningsfulde Sager er det endnu overladt vor Dommerstand at behandle. Men saa saare vi kommer ind paa den nationale Kamps Omraade, er dansk Retspleje sat ud af Spillet. Her hersker de tyske Overfaldsmænd suverænt — uanset Samarbejdsudvalgets Erklæring.

Og nu har de afsagt den første Dødsdom. Det skal indrømmes, at denne Dødsdom har vakt Røre hos de danske Myndigheder. Mange Kræfter har været i Bevægelse for at faa Dommen ændret til livsvarigt Tugthus. Og det er lykkedes. Saa finder man Æren reddet. Det er — som en højtstaaende Embedsmand udtalte til den dødsdømtes Familie — ikke Personen Hans Petersen, der interesserer vore Myndigheder, men det Forhold, at der bliver eksekveret en Dødsdom i et Land, hvor Dødsstraffen er afskaffet. Enten — sagde vedkommende Embedsmand — maa han benaadet, eller ogsaa maa Dødsstraffen genindføres i Landet.

Saa enkelt ser man paa Sagen i de højeste Kredse. Det er for dem kun et Spørgsmaal om, at Tyskerne overholder Formalia, saa kan de ellers faa det ganske, som de vil have det.

Og her er vi ved Sagens Kerne. Denne Dødsdom er den logiske Følge af den Eftergivenesspolitik, der under hele Besættelsen har været de skiftende Regeringers fornemste Kændingsmærke, og som har naaet sin foreløbige Kulmination under Scavenius' Styre.

Men det danske Folk vil det anderledes. Det har rejst sig til Protest mod en saadan Udvikling. Det har sat ind med passiv og aktiv Modstand mod Undertrykkerne, med Sabotage mod krigsvigtige Industrier, det er sluttet op i Rækkerne af frihedskæmpende Nationer. Eftergivenesspolitikken er ikke det danske Folks Politik. Det har sin egen Politik. Næmlig Modstandens —

Frihedskampen har allerede kostet mange Ofre. I Hundredvis af svære Fængselsstraffe er afsagt, mange Hundrede gode danske Medborgere sidder interneret i Hr. Thune Jacobsens Fængsler og Koncentrationslejre, atter andre er prisgivet de tyske Nazister, iblandt disse Folketingsmand Aksel Larsen, som nu paa 7. Maaned sidder indespærret i tysk Fængsel, uden at Regering eller Rigsdag har rørt en Finger for at udvirke hans Løsladelse eller i det mindste hans Overflytning til dansk Ret. Og nu er en dansk Arbejder dømt til Døden for sin Indsats i Frihedskampen. Han blev ganske vist benaadet. Men denne Benaadning bør ikke mindske Befolkningens Agtpaaagivenesshed. Det er en uomstødelig Kendsgerning, at den første Dødsdom er afsagt. Tyskerne har villet prøve, hvor langt de kunde gaa — og den danske Regering gav endnu en Gang villigt efter!

Men det danske Folks Frihedskamp standses lige saa lidt af en Regerings valne Eftergivenesshed som af Undertrykkernes hensynsløse Terror. Hver ny Eftergivenesshed vil blive besvaret med forstærket Kamp!

Udskydelsen af de kommunale Valg i Sønderjylland

Fra en fremtrædende dansk Sønderjyde har FRIT DANMARK modtaget nedenstaaende Indlæg, som det er os en Glæde at bringe:

Naar engang Danmarks Historie under den anden Verdenskrig skal skrives, vil man fremhæve, hvor sundt det danske Folk maa have været, da det slap igennem uden større Skade paa Sjælen paa Trods af de styrendes Umulighed. Med de styrende mener jeg ikke i første Række Ministre og Rigsdagsmænd, men de almægtige Departementschefer, der er de egentlig regerende. Deres Mangel paa Menneskekundskab og specielt Kendskab til tysk Psyke er forfærdelig. Vi Sønderjyder ved nøje, hvordan en Tysker skal behandles. Kræver han noget, der ikke tilkommer ham, skal man se ham stift ind i Øjnene og i en noget brøsig Tone svare: „Hvad falder Dem egentlig ind?“ Saa bliver han saa lille, saa lille, — forstaaeligt nok. Thi Brutalitet og Fejghed har altid været parret sammen.

Denne elementære psykologiske Lov kender hverken Scavenius eller de herskende i Ministerierne. De mener, at man kan gøre en Tysker skikkelig ved Indrømmelser. Nej, Eftergivenhed gør en Tysker umættelig; har han faaet et Krav opfyldt, møder han straks med det næste.

Da Jens Møller ikke turde tage et Folketingsvalg, opfandt man Ideen om et „Tysk Kontor“. Prompte fik Tyskerne det og var dermed naaet et godt Stykke frem mod deres Maal at danne en Stat i Staten, uafhængig af disse „dumme Dänen“. Det kunde prøves nok en Gang ved de kommunale Valg. Altsaa meddelte man, at man heller ikke saa sig i Stand til at døltage i disse; man vilde til Gengæld gerne have Lov til at udpege „Tilforordnede“ til de kommunale Raad, et glimrende Middel til at faa alle skikkelige Tyskere i Amts-, By- og Sogneraad udskiftede og erstattede med skarpe Nazister. Det var dog for stærkt i Modstrid med

vor Indenrigsministers liberale Indstilling; men han kunde heller ikke stramme sig op til et energisk: „Hvad falder Dem ind? Vi holder Valg, og vil De med, saa hæng paa“. Der skulde fires, noget skulde den sultne Ulv have, og saa fandt man paa at udskyde Valgene i Sønderjylland paa ubestemt Tid.

De sønderjyske Rigsdagsmænd advarede paa det kraftigste, hele Sønderjylland var forfærdet, thi dette var jo lige Vand paa Tyskernes Mølle at trække Kongeaaskellet op. — Men alle Advarsler og al Modstand var forgæves. Scavenius udtalte, at det vilde være uvenlig Handling overfor Tyskerne at holde Folketingsvalg og derefter udsætte de kommunale Valg; Jørgen Jørgensen holdt paa, at de kommunale Valg af praktiske Grunde var absolut nødvendige; paa alle Partimøder gjorde man det samme gældende.

Logikken kan ingen Sønderjyde forstaa. Kan de kommunale Valg udskydes i Sønderjylland, kan det vel lige saa godt ske i det øvrige Land; kræver Hensynet til manglende Suppleanter og andet, at Valget finder Sted i det øvrige Land, maa de samme Forhold da gøre det paakrævet, at de ogsaa afholdes i Sønderjylland.

Sønderjyderne kender intet højere Ønske end at dele lige Kaar med alle andre i Danmark, og de anser et Kongeaaskel for det værste af alt i Dag. Med dyb Skuffelse og Harme maa de derfor notere, at man valgte den daarligste af alle Løsninger, en Særstilling for Sønderjylland, blot fordi Jens Møller ikke turde tage et Valg. Forraadt af Regeringen og Partierne — i disse Ord er den bitre Stemning udtrykt.

Hvornaar faar vi Folk med et Mindste-maal af psykologisk Indsigt i vore Ministerier?

Dr. Best's Politik

Fredag den 16. April fandt en Sammenkomst Sted mellem de københavnske Redaktører og Dr. Best. Best udtalte ved denne Lejlighed, at han følte sig skuffet over det samlede Billede af den danske Presse. Dette Billede maatte betegnes som uventligt overfor Tyskland. »Jeg ønsker ikke, at den danske Presse skal være pro-tysk« sagde han »men Bladene skulde søge at forstaa ogsaa de tyske Synspunkter og ved deres Behandling af Stoffet undgaa den Tyskfjendtlighed, der i saa høj Grad præger det samlede Billede. Det, jeg her taler om, gør ikke noget videre Indtryk paa mig personlig, men det fremtræder som Danmarks Ansigt udadtil, og i Forholdet til Berlin maa det være klart, at det kan volde mig store Vanskeligheder i Gennemførelsen af den Politik, jeg ønsker at føre. Jeg mener, at det kan dokumenteres, at det er mit Ønske og min Politik at gennemføre en Linie, der tillader Danmark at komme helt uskadt gennem Krigens Vanskeligheder. Denne Politik er ogsaa den danske Regerings og de danske Parliers, og de nylig afholdte Valg viste, at den ogsaa er Folkets. Mit Ønske overfor Bladene er, at de støtter dette Ønske og bidrager til, at denne Politik ogsaa kan føres igennem«.

Det var en typisk Best-Tale. »Venlighed«, »Forstaaelse«, »elskværdige Hensstillinger« — mens han samtidig holder mange Hundrede indespærret i danske og tyske Fængsler, lader afsige Dødsdomme og livsvarige Tugthusstraffe og ved Hjælp af sine haandgangne Mænd udplyndrer og forarmer vort Land.

Den passive og aktive Modstand, den seneste Tids mange Sabotagehandlinger, burde have overbevist Hr. Best om, at hans Politik ikke svarer til det danske Folks Ønsker. Naar han fortsat har den Dristighed at paastaa det, er det, fordi han haaber paa denne Maade at overbevise vakkende Sjæle. Lad det ikke lykkes for ham. Vis ham i Praksis — paa alle Maader — at det danske Folks Ønsker er et frit og uafhængigt Danmark, rensat for Tyskere og Nazisme og befriet for Hr. Best's »omsorgsfulde Beskyttelse«.

De tyske Skoler.

Børnetallet i de tyske Skoler i Nordslesvig har i det sidste Aar været dalende, det danske Børnetal stigende. Men Tyskerne skal jo for kommende Tilfælde Skyld kunne vise hen til stigende Besøg af deres Skoler. Derfor har de nu fundet paa at anordne, at alle tyske Statsborgeres Børn skal ommeldes fra dansk til tysk Skole, for saa vidt de ikke allerede gaar i de tyske Skoler. Forældrene faar Tilsigelse om at møde paa de tyske Kontorer; her trues de med Udvisning (!) og med eventuelt at blive ført til Tyskland med Magt, hvis de ikke vil lystre Ordren. Det drejer sig ialt om ca. 200 Børn i Nordslesvig.

Man maa være klar over, at Statsborgerforhold og national Indstilling langtfra altid falder sammen. Mange er kun forblevet tyske Statsborgere, fordi de i Tiden mellem 1918 og 1920 opholdt sig Nord for Kongeaaen, mange af de tyske Statsborgere kan ikke tale tysk og har altid staaet i de danske Organisationer. Nu maa de bøje sig for Magten, og de tyske Skoler faar en tiltrængt Børneforøgelse.

Hvorfor siger Scavenius ikke til Dr. Best: »Stop! Saa maa vi jo kræve, at alle danske Statsborgeres Børn skal gaa i danske Skoler!« — Saa kunde vi lukke de tyske Skoler i Nordslesvig!

Hollandske Læger mod Nacificering.

»Svenska Dagbladet« fortæller om de hollandske Lægers Kamp mod den nazistiske Nyordning, at 97 pCt. af den hollandske Lægeforenings Medlemmer meldte sig ud, da Foreningen i 1941 blev tvunget til at optage et Quisling-Medlem i Bestyrelsen. Derefter gjorde man det obligatorisk for Lægerne at indmelde sig i et nyoprettet saakaldt »Lægelav«, men da en Række typiske Naziforordninger stred mod den hollandske Moral, returnerede Lægerne Indmeldelsesblanketterne udfyldte. Ufortrødent noterede »Lægelavet« dog samtlige Læger som Medlemmer og lod Kontingentet fradrage i Sygekassehonorarerne. Som Svar nægtede Lægerne at arbejde for Sygekasserne. Nu spillede

„Lavet“ sit Trumfkort ud, idet det meddelte, at hvis Lægerne ikke underordnede sig de nye Bestemmelser, vilde de blive idømt Bøder og fradømt Retten til at udøve Lægegerning. Den nazistiske Triumf blev dog af kort Varighed: alle 4000 Læger afsagde sig frivilligt baade Lægetitel og Ret til at udøve Praksis. De strøg deres Dokortitel af Recept- og Skrivepapir, fjernede Dørskiltene og ophørte at virke. Nogle forsvandt, andre blev fængslede, men i det Kaos, der opstod, maatte de atter løslades, og den tyske Rigskommissær meddelte, at Lægerne atter frit kunde praktisere uden at være Medlemmer af det nye Lav.

Disse Begivenheder er et mønstergyldigt Eksempel paa, med hvilken Offervilje der arbejdes i andre besatte Lande, og med hvilken Sukces en Stand kan sætte Ryg mod Nazificeringen, naar blot den holder enigt sammen. Ogsaa i Norge har Lægestanden staaet i Hjemmefrontens forreste Linjer; den norske Lægeforenings Generalsekretær har siddet fængslet, vistnok i Tyskland, i ca. 2 Aar, og det nye Lægeforbund boykottes systematisk. Under beskednere Former har ogsaa Lægerne her i Landet vist sig paa Vagt overfor de tyske Overgreb.

Knutzens Diplomati kostede os to Færger.

I Begyndelsen af April henvendte den tyske Marinestab sig til Statsbanerne med Krav om, at to af Statsbanernes Færger, der bruges til Transport af tyske Tropper, skulde bevæbnes. — Knutzen gik til Udenrigs- og Trafikministeren, og der nedsattes et Embedsmandsudvalg, der forhandlede med Tyskerne. Disse hævdede, at der slet ikke var noget at diskutere, for de kunde udmærket bevæbne Skibene uden at spørge, og Scavenius meddelte derefter Trafikministeren, at man hellere maatte give efter. Elgaard krævede imidlertid Ministermøde om Sagen og erklærede iøvrigt, at han vilde gaa sin Vej, dersom Bevæbningen blev gennemført. Scavenius blev yderst ophidset og svarede, at han ogsaa vilde gaa, men under Forhandlingerne kom der saa et Mæglingsforslag fra Knutzen gaaende ud paa, at man skulde lade Tyskerne overtage to Færger til deres Transporter, fjerne Nationalitetsmærkerne paa dem og saa lade Tyskerne selv om at sejle med dem. Og dette Forslag er nu gennemført.

Giv Bladet videre til Venner og Bekendte

Hr. Hartel i Kamp for „danske“ Interesser

Den 26. Marts modtog en Række Firmaer, der havde Leverancer til Tyskerne, følgende Skrivelse fra fhv. Folkeingsmand Hartel:

Konfidentielt.

Hr. N. N.

Af Grunde, som har været meddelt i Dagspressen, har jeg under de nuværende Forhold frabedt mig Genopstilling til Folketinget, af hvilket jeg har været Medlem i snart 8 Aar. Da mit Mandat herefter udløber den 3. April, mener jeg at staa fri af al Partipolitik, saa jeg kan forsvare at forelægge Dem følgende:

I det sidste halve Aars Tid har jeg haft

Lejlighed til ret indgaaende at beskæftige mig med de Betingelser, hvorpaa de saakaldte „Værnemagtsleverancer“ placeres her i Landet, og jeg er kommet til det Resultat, at de danske Virksomheder har Krav paa en Forbedring af Vilkaarene. Der har for mig gentagne Gange saavel mundtligt som skriftligt, været Lejlighed til at drøfte denne Sag med de højeste danske og tyske Instanser. Herunder er jeg naaet til den Slutning, at Tiden er inde til at foretage et Fremstød paa bredere Basis. Under Hensyn til den meget alvorlige Risiko for Sabotage maa det anses for nødvendigt, at Fortjenstmarginen hæves, Betalingsbetingelserne forbedres, og

Vagtmandskabets Muligheder for Indgriben forøges.

Mit hidtil udførte Arbejde i denne Sag har vundet Tilslutning indenfor den snævre Kreds af Industriefolk, hvor det er kendt, og har foranlediget Hr. Fabrikant O. Jensen Ebbedal i Firmaerne Anders J. Pindtofte A/S og A/S Motorfabriken Dan til at stille Kontor til min Raadighed.

Men et endeligt Resultat til Gavn for alle Interesserede kan ikke naas, med mindre en større Kreds giver til Kende, at den finder en Forbedring af Vilkaarene paakrævet.

Jeg beder Dem derfor ved disse Linier meddele mig, om Sagen har Interesse for Dem. Saasnart et passende Antal overfor mig har givet Udtryk herfor, er det min Agt at indbyde de Interesserede til et Møde. Deres eventuelle Svar vil selvfølgelig blive behandlet som en fortrolig Meddelelse.

Deres ærbødige

(sign) A. Hartel.

Hr. Hartels Aktion er ualmindelig ondartet. For at forhindre, at Ødelæggelsen af vort Pengevæsen tager et alt for stort Omfang, er der oprettet et Kontor, ledet af Direktør Odel, der har den ene Opgave at føre Kontrol med de Priser, hvortil Værnemagtsordrerne udføres, ud fra den ganske selvfølgelig Betragtning, at da det er det danske Samfund, der betaler Ordrene, gælder det i alt Fald om at holde Priserne saa langt nede som muligt. Hr. Hartels Kontor er en direkte Modarbejden af disse Bestræbelser og derfor et Forsøg paa økonomisk Landsforrædderi.

Heldigvis var der Firmaer, der var fornuftige nok til at sende Skrivelsen til rette Vedkommende, og i Løbet af nogle faa Dage blev Hr. Hartels snedige Plan standset, og Kontoret ophævet, skødt der var en vis Sympati for det hos Tyskerne, hvis Erfaring desværre synes at sige dem, at det vilde være muligt at lokke endnu flere Leverancer ud af os, dersom de enkelte Virksomheder kunde komme til at tjene endnu mere.

Til Herrerne paa de billige Pladser

At Dr. Best er den farligste Nazist, vi har haft indenfor Danmarks Grænser, derom kan der næppe være Tvivl. Denne Mand, der aabenbart ejer en Kamæleons Evne til at skifte Farve efter sine Omgivelser, har her i Landet paataget sig et Væsen, der gaar i visse Danskere som varmt Brød. Hans Ry for at være »saadan en flink Mand« breder sig hastigt; og han er godt i Gang med at spille Rollen som den alfaderlige Landsherre. Ældre Damer, der i Aarevis forgæves har søgt Udrejsetilladelse, annammer den med Lethed, hvis de søger Doktoren, der klapper dem venligt paa Skulderen og taler med dem om deres Børn. Men det er ikke blot ældre Damer, der skilles fra ham med Rørelsens Gaarer i Øjnene, det samme gør visse Presse-mænd og Politikere. Denne Mand, der i sit Hjemland var et Splittelsens og Brutalitets Tegn, hadet og frygtet som faa, gaar stiltørdigt rundt mellem os og taler paa Dankses Vis om Tolerance og Taalmodighed — og gør Indtryk paa de

Mennesker, han kommer i Berøring med; og det er først og fremmest Regeringens og Rigsdagens Medlemmer og de store Erhvervsfolk — altsaa netop de Folk, der fremfor alle andre er af Værdi for Hr. Best som Brikker i det store Narrespil, han spiller med Danmark.

Parret Scavenius-Best spreder Gift i det danske Samfund. »Vi kunde ha' det saarart«-Stemningen trækker sine Dyne-Kanaler gennem de saakaldte ansvarlige Kredse. Herregud, nu gaar det jo saa godt, ingen vil os noget ondt, hvorfor saa risikere at vælte Spillet med Sabotage, hvorfor søge at opretholde en illegal Presse, der blot opægger en urimelig og unyttig Modstand! I Ly af Udviklingen hygger sig for Tiden en altfor stor Skare »gode nationale« Mænd og Kvinder, der virkelig aldrig har kunnet lide Tyskerne, og som kun pletvis har tvivlet paa Englands Sejr. Disse Mennesker, der vel aldrig har fraterniseret med Tyskerne, men som heller aldrig har gjort en aktiv Indsats i den

Kamp mod Nazisterne, som er blevet ført og som vil blive videreført i vort Land, disse Mennesker, som kun i Ord, men aldrig i Gerning har vovet at løbe en Risiko, og som idag sidder lunt og trygt i de Stillinger, de hele Tiden har haft, klistret fast til Taburetter og Mandater, de er nu med selvgode Lader i Færd med at etablere sig som en national Højesteret. Det er dem — tror de — der, naar Tidens Fylde kommer, skal afgøre, hvem der har vist sig som de bedste danske Mænd og Kvinder.

Rundt om i deres pæne Hjem sidder de og gør vor nationale Status op. De befinder sig saare vel; de tror paa, at England vinder Krigen, og at Danmark i Forholdet til Tyskland har sit paa det tørre. Og Kampen mod den Fjende, der har besat vort Land, som plyndrer og ydmyger os, den er saa sagtligt gledet om bag d'Herrers Hukommelse. Der var engang, da nogle af dem nok kunde indse, at den havde sin Berettigelse, men de Dage er forbi. Kampens Ofre, der er

stuvet sammen i beskidte Fængsler, pint af Tanken om deres Paarørendes økonomiske Elendighed, og Kampens aktive Kvinder og Mænd, der daglig sætter deres Eksistens paa Spil, har ikke deres Interesse. Et ligegyldigt Skuldertræk — og saa fortsætter de med at glorificere sig selv og egen Standhaftighed, egen Forudseenhed, egen national Størhed. Og Samtalen slutter med en lidt modvillig Anerkendelse af Scavenius' »djævelske Dygtighed« og en beredvillig Fremhævelse af Bests Fortræffelighed.

D'Herrer hygger sig for Øjeblikket i gode dybe Lænestole, de sidder i 1. Parket paa den nationale Skueplads, men de har erhvervet Pladserne til nedsat Pris, og ved Festforestillingen, hvor der vil være udsolgt til dobbelte og forhøjede Priser, skal de være taknemlige, hvis de kan knibe sig en Plads paa Træbænken oppe under Lysekronen.

Men den Aften er det heller ikke Scavenius og Best, der sidder i Kongelogen.

*

Nu revner Ballonen

Det har længe været en iøjnefaldende Kendsgerning, at saavel Frits Clausen som hans Partiforetagende — for at bruge et godt københavnsk Udtryk — var ualmindelig haardt pumpet.

Disse Nulliteter havde med Hjælp af tyske Bajonetter og ubegrænsede Pengemidler, som stilledes til deres Raadighed af Nationalbanken efter tysk Ordre, efterhaanden skabt et System af »Distrikts- og Sysselkontorer«, Dagblad, Ugeblade m. v., som i første Række skulde »overbevise« Tyskerne og i anden Række frygtsomme Danskere om, hvilke allershøvedes Karle de var.

Valget den 23. Marts prikkede Hul paa Ballonen, og nu fuser den ildelugtende Gas ud i Porm af Deklarationer fra tidligere Medlemmer, Udmeldelser og Undsigelser, og hele det imponante Apparat er snart klasket sammen til et ynkeligt Fugleskræmsel.

Frits Clausen er blevet sendt hjem til Bovrup »for at begynde forfra«. De store Kontorer i Rosenvængets Allé er lukkede, Distriktskontorerne i København opsagt til Fraflytning snarest, og om »Forræderbladet«

fortsat skal udkomme, forhandles der i Øjeblikket.

Tyskerne har indset, at ubegrænsede Pengemidler alene ikke var tilstrækkeligt til at overbevise det danske Folk om Nazismens Velsignelser og vinde dets Tilslutning. Man vil nu forsøge andre Veje. Der søges efter andre Emner i forskellige Kredse af Befolkningen til at føre »Arbejdet« videre. Det hævdes, at Overbandiføreren Martinsen skal indtage den ledige Førerstol. Det vil dog ikke hjælpe. Det danske Folk har med al ønskelig Tydelighed tilkendegivet sin Stilling til Nazismen — og denne Dom er inappellabel.

Kommunevalget

Saa fik vi ogsaa Kommunevalg. Og det adskilte sig væsentligt fra Folketingsvalget den 23. Marts. Trods alle gode Anstrengelser lykkedes der ikke Samlingspartierne at piske samme Stemningsbølge op.

Ved Kommunevalgene gjorde mere realistiske Betragtninger sig gældende. Vælgerne overvejede og vurderede før de stemte. Personer, der havde vist udansk Optræden, blev

ubarmhjertigt skiftet ud. Utilfredsheden med den førte Skatte- og Soaialpolitik afspejledes bl. a. i Socialdemokratiets nedadgaaende Stemmetal, ikke mindst i København. De mange Særliister vidner om Utilfredshed i Befolkningen, som paa denne Maade skaffer sig Luft.

Kommunevalgene blev en alvorlig Paamindeelse for de Politikere, som havde beruset sig i Tanken om, at den overvældende Valgdeltagelse til Folketingsvalget var ensbetydende med Folkets Godkendelse af dem og deres Gerninger.

Derfor: SABOTAGE

Den 1. Maj brændte et betydeligt Antal tyske Biler efter et Bombeattentat paa Heibers Bilreparationsværksted paa Lyngbyvej. Ogsaa tidligere er der forøvet vellykket Sabotage mod danske Bilreparatører, der arbejder for Tyskerne. Betydningen af disse Handlinger fremgaar af, at et meget stort Antal Biler sendes til Reparation her i Landet: alene i 1942 beløb disse Arbejder sig til over 20 Millioner Kroner. Det er et saarbart Punkt for den tyske Krigsførelse, idet Vognene er udslidt efter 5000 km's Kørsel paa Grund af den daarlige Smøreolie og Manglen af rigtige Bremsebaand. I Rusland ødelægger om Vinteren Kulden, om Sommeren Støvet Vognene abnormt hurtigt, og der staar store Parker af ubrugbare Biler, som ikke kan bringes i køreklar Stand igen. Samtidig er den tyske Fabrikation langtfra tilstrække-

lig, hvorfor man maa tage franske Fabrikker i Anvendelse. Dette er Aarsagen til de engelske Bombeangreb paa bl. a. Renault-Fabrikkerne ved Paris.

Dansk Retspleje

Efterfølgende opbyggelige Citat er taget ordret fra en Politirapport;

»... Han blev gjort bekendt med Anledningen til vor Henvendelse, hvorefter han forlangte at faa forevist en Anholdelsesbeslutning. Da vi ikke kunde forevise en saadan, nægtede han at give sit Samtykke til, at vi foretog Ransagning paa hans Værelse, ligesom han protesterede mod Anholdelsen. Vi foretog derfor efter vor Ordre Ransagning af hans Gemmer paa Værelset, og derunder fandtes: 1 Eksp. af »Frit Danmark«, November Udg. Antrufne blev derefter erklæret for anholdt og ransaget paa sin Person, uden at han fandtes i Besiddelse af noget mistænkeligt. Han medfulgte derefter til Vestre Fængsel, hvor han tillige med Eksemplaret af »Frit Danmark«... blev afgivet til den derværende tyske Afdeling.«

Forleden Aften, da Linje 10 holdt ved Stoppestedet paa Hjørnet af Tagensvej og Baldersgade, aabnede Konduktøren Døren ind til Vognen og raabte: »Baldersgade. Alle Sabotører til ATLAS stiger ud!«

Hvem er Madsen?

Mystisk Brev fra Folketingsmand Helge Bangsted til Kaptajn Wodschou.

Et lunefuldt Vindstød paa Kongens Nytorv bragte os i Besiddelse af nedenstaaende Brev. Sandsynligvis er Hr. Madsen en ganske intetsigende Nazist, som har traadt en eller anden af de højtstaaende hjemlige Nazister over Tæerne og derfor skal bringes til Tavshed. Vi ser med Sympati paa, at flest muligt Nazister uddydes, og foretrækker de at gøre det selv, saa for os gerne. Naar vi offentliggør Brevet, er det fordi det giver et interessant Indblik i de Forhold, der raader indenfor vort hjemlige Naziparti.

»19. April 1943.

Hr. S. Wodschou, her.

Kære Wodschou! Hermed den Rapport, som jeg omtalte i Telefonen D. D.

Dansk Front
Helge Bangsted.

Jeg har lært Madsen at kende her paa Redaktionen, hvor han af og til indfandt sig for at konferere med cand. polit. Harald Henriksen. Jeg havde det Indtryk, at han nærmest kom for at aflevere Nyheder, der eventuelt kunde bruges i Avisen. Senere skulde han have forskellige Oplysninger hos Henriksen, og da

Henriksen var fratraadt, henvendte han sig til mig for at spørge, om ikke jeg kunde faa Forbindelse med og Oplysninger fra Henriksen. Jeg fik intet at vide om, hvad Oplysningernes Art var, men een Gang bad Henriksen mig dog fortælle Madsen, at han (Henriksen) »ikke kunde fremskaffe den omtalte Attest».

En Dag henvendte Madsen sig til mig telefonisk for at faa at vide, hvorfor »Tretow-Loof var efter ham». Han gik ud fra som givet, at jeg kendte noget til Tretow-Loofs Virksomhed, og at jeg kunde faa at vide, hvorfor man eftersøgte Madsen. Han forklarede mig, at han ikke havde været paa sin Bopæl i længere Tid, men at han vidste, at man søgte efter ham der. Han holdt sig skjult og vilde helst ikke vise sig nogen Steder om Dagen. Samtidig spurgte han mig, om jeg ikke kunde sætte ham i Forbindelse med Folk, for hvilke han kunde arbejde i Udlandet, blot ikke i Tyskland. Dertil vilde han ikke, idet han var sikker paa, at han saa ikke vilde komme udenfor Tysklands Grænsor igen.

Jeg fandt det derefter opportunt, at opretholde Forbindelsen med ham, hvorfor jeg lovede at skaffe Besked baade om det ene og det andet. Samtidig satte jeg mig i Forbindelse med Tretow-Loof, som ganske rigtigt eftersøgte Madsen. Vi aftalte, at jeg — næste Gang Madsen ringede — skulde invitere ham hjem til min Bopæl i Klampenborg.

Madsen ringede ganske rigtigt samme Dag — altsaa Lørdag (17. April, Red.) — ved 18-Tiden, og jeg stillede i Udsigt, at jeg havde Oplysninger til ham, som jeg dog ikke vilde aflevere teletonisk. Min Invitation til at komme til Klampenborg afslog han dog. Han turde ikke stole paa nogen, sagde han, og han gjorde i det hele taget et meget oprevet Indtryk. Man stræbte ham efter Livet, sagde han, og man var allerede begyndt at diskutere,

hvad man skulde gøre ved hans Lig! Jeg forklarede ham, at det selvfølgelig for min Skyld var ligegyldigt, om han kom eller ej, men at min Ferie begyndte til Paaske, og at han maatte skynde sig lidt, hvis han overhovedet brød sig om at tale med mig. Jeg betydede ham, at jeg blev paa Bladet indtil Klokken 21.30, og at han godt kunde komme, hvis han brød sig om det. Derefter lagde jeg Telefonen og gik ud fra, at han vilde komme. Gestapo blev tilsagt, og der mødte tre Politifolk paa Redaktionen hos mig Klokken 19.45. Jeg anbragte dem paa det Kontor, der ligger nærmest Indgangen — Redaktør Steen-Rasmussens — og bad dem vente, indtil de fik et Praj.

Klokken lidt over 20 ringede Madsen igen og sagde, at han ikke kunde komme Klokken 20.30, da han var forsinket, ligesom han i samme Aandedrag spurgte, om der var mange Udgange fra Redaktionen. Jeg lo ad ham og fortalte, at der var mange, hvorefter han følte sig foranlediget til at fortælle, at han ogsaa Dagen i Forvejen havde faaet en Invitation fra en Person, der erklærede at være alene, men som ved en Undersøgelse, Madsen selv foretog, viste sig alligevel ikke at være alene, hvorfor han var blevet væk.

Jeg erklærede derefter, at naar han saa saadan paa det, maatte vi hellere aflyse Samtalen. Jeg skulde hjem med Toget 21.22, og hvis han saa ellers vilde vide noget hos mig, kunde han sætte sig i Forbindelse med mig, naar han vilde, Mandag eller Tirsdag. Jeg afventede ikke Svar og lagde Telefonen.

Lidt efter kom Madsen. Der var ingen foran i Redaktionen udover Redaktionsvagten, og jeg foreslog Madsen, at vi kunde sludre i Kontoret, som ligger ved Siden af Steen-Rasmussens.

Da han havde sat sig ned, kom Politifolkene.

Den danske Kirke slutter op i den nationale Frihedskamp!

Enhver, der har fulgt det norske Folks heroiske Modstand mod de tyske Undertrykkere, har maatte beundre den Rolle, den norske Kirke har spillet i Friheds-

kampen. Ved sin beslutsomme og enige Optræden har den Gang paa Gang formaet at bryde de Angreb, som Tyskerne og Quislingerne rettede imod den. Det er

naturligt at denne, den norske Kirkes Kamp har maattet gøre Indtryk paa danske Kirkefolk og mane dem til at følge deres norske Kollegers Eksempel.

20. Januar afholdt Danmarks Biskopper et Møde i Københavns Bispegaard, hvorfra de sendte en Hilsen til den kæmpende norske Kirke, en Hilsen, hvis Ordlyd Hr. Eskelund forbød den danske Presse at offentliggøre, ligesom han nægtede den Tilladelse til at offentliggøre den norske Biskop, Professor Hallesbys Tak. Nogen Tid senere stod der i Klejstrup-Hersom-Bjerregrav Kirkeblad en Artikel om den norske Kirkekamp. Artiklen var rent saglig men alligevel fik Pastor Sandbæk en Røffel af Ministeriet. Samtidig udsendte Kirkeministeriet paa Udenrigsministeriets Vegne en Skrivelse til de danske Præster, hvori man forbød saavel mundtlig som skriftlig Omtale af den norske Kirkes Kamp, udover hvad der havde staaet i Dagspressen og altsaa var godkendt paa officielt Sted. Denne Skrivelse har vakt stor Harme blandt Præsterne, og fra Assenseggen, Sønderjylland, Viborg, Aalborg og mange andre Steder i Landet er der indløbet Protestskrivelser til Ministeriet. Protesten fra Viborg, der er underskrevet af 51 Præster, har følgende Ordlyd:

Til Kirkeministeriet!

I Anledning af, at Udenrigsministeriet i Skrivelse af 13. Februar d. A. har henstillet til Kirkeministeriet overfor Præsterne at tilkendegive, at disse under de nuværende vanskelige politiske Forhold bør afholde sig fra i Skrift og Tale at behandle den norske Kirkekamp..., ønsker vi undertegnede Præster i Viborg Stift at udtale, at vi — loyalt efter Kongens Bud — stedse har følt os forpligtet til hverken i Tale eller Skrift at give Anledning til unødige Vanskeligheder for vort Folk, men vi maa paa given Fo' anledning overfor det høje Ministerium betone:

1. at vi i Spørgsmaal, som berører Samvittigheden, alene kan være bundet til Sandhed og Ret.
2. at vi som Tjenere i den evangelisk-lutherske Folkekirke i Danmark med Livets og Lærens Baand er inderligt sammenknyttet med det norske Kirkefolk.

3. at vi i Henhold til vort Præsteløfte er bundet til at bekæmpe enhver Vranglære, som Tiden maatte føre med sig.
4. at vi ikke af Statsmagten kan modtage Direktiver angaaende Kirkens indre Liv. Vi maa derfor forbeholde os Ret til — om det bliver nødvendigt — overfor vore Menigheder at omtale den norske Kirkekamp.

Viborg, den 17. Marts 1943.

(51 Underskrifter)

Protest-skrivelsen fra Aalborgs Præster lyder saaledes:

Til Kirkeministeriet!

I Anledning af Udenrigsministeriets Skrivelse af 13. Februar d. A. formidlet til os gennem Kirkeministeriets Skrivelse af 17. Februar d. A., er vi undertegnede Præster i Stor-Aalborg enige om at udtale, at vi, i fuld Forstaaelse af vort Ansvar overfor vort Folk og dets Regering i den nuværende Situation, i Spørgsmaal, der som det i Skrivelsen nævnte kan komme til at berøre vor Forkyndelses Sandhed, i sidste Instans kun kan handle i Overensstemmelse med vort afgivne Præsteløfte og efter vor af Guds Ord bundne Samvittighed.

Aalborg, April 1943

Men det er ikke alene i Forholdet til Norge og den kæmpende norske Kirke, at Danmarks Kirkefolk nu tager aktiv Del. Paa Bispemødet i Januar vedtog Biskopperne, foranlediget af Henvendelser fra forskellige Præstekredse, der følte sig foruroiligt over Retstilstanden i vort Land, en Henvendelse til Justitsministeriet, der er egnet til at vække Opmærksomhed. Henvendelsen har følgende Ordlyd:

Til Justitsministeren!

Fra forskellige Præstekredse har vi undertegnede Biskopper modtaget Henvendelser, som giver Udtryk for en betydelig Uro, for det første med Hensyn til Retstilstandene i vort Land, idet der henvises til visse i den senere Tid foretagne Arrestationer, om hvis Grundlag der ikke er givet Offentligheden Oplys-

ninger, ligesom der heller ikke er givet Meddelelse om Behandlingen ved de paagældende Retssager, for det andet med Hensyn til den Propaganda for Racehad, der drives, samtidig med, at det med Rette paalægges Præsterne at afholde sig fra Udtalelser om den politiske Side af Jødespørgsmaalet.

Vi skal ikke lægge Skjul paa, at der om begge disse Spørgsmaal hersker en saadan Spænding, at der kan være Fare for eksplosiv Udløsning paa en for vort Folk skadelig Maade. Vi tillader os i den Anledning indtrængende at henstille til Justitsministeren, at den saaledes fremkaldte Usikkerhed søges modvirket paa passende Maade. Det vil navnlig være af allerstørste Betydning, om Justitsministe-

ren kunde give os Oplysninger, dels om Ministeriets principiell Stilling til disse Forhold, dels om praktiske Foranstaltninger, som maatte træffes, saa at vi paa Grundlag deraf kan yde vort til at afværge enhver uheldig Udløsning af den omtalte Spænding.

sign.: H. Fuglsang Damgaard, Skat Hoffmeyer, V. Smith, H. Øllgaard, C. W. Noack, N. Plum, Axel Rosendal, A. Malmstrøm.

Hr. Best vil ikke faa Held med sin „venlige“ og „forstaaende“ Politik. Dens Hensigt gennemskues fra Dag til Dag af stadig større Kredse af det danske Folk. Den aktive Modstands Rækker vinder stadig nye Tilhængere.

Til Eftertanke

Den 14. April stillede Oberregierungsrat Mehms i et Møde hos Direktør Odel Krav om yderligere dansk Financiering af Værnemagtsarbejder i Sommeren 1943 til et Beløb af 180 Mill. Kr. pr. Kvartal, saaledes at den samlede Stigning paa Værnemagtskontoen ved disse Arbejder bliver 350—360 Mill. Kr. Arbejdet skal i første Række omfatte Bunkersbyggeri, og Tyskerne kræver stillet mindst 25000 Mand til Raadighed for disse Arbejder. I Forvejen er mellem 15—20000 danske Arbejdere beskæftiget ved Entreprenørarbejde for Tyskerne.

I en Del af vort April-Oplag kunne vi meddele, at Københavns Kommunelærerforenings Bestyrelse forhandlede med Justitsminister Thune Jacobsen om, at denne skulde holde sit Foredrag om »Dansk Retsvæsen under Krigen« for Foreningens Medlemmer. Justitsministeren havde selv tilbudt det omtalte Foredrag og Bestyrelsen havde accepteret Tilbudet og fastsat Mødet, men vor Meddelelse udløste en saadan Storm blandt Medlemmerne, at Bestyrelsen saa sig nødsaget til at meddele Hr. Justitsministeren, at Foreningens Medlemmer desværre ikke vilde høre ham. Det tjener

Foreningens Medlemmer til Ære, at de har forstaaet at belære deres Bestyrelse om, hvorledes anstændige Danskere bør optræde.

Der findes i Aabenraa en Fabrik *Kufa*, der syer Uniformer til Tyskerne. Dens Direktør Andreasen er et fremtrædende Medlem af »Dansk Samfund« og spiller udadtil Rollen som god dansk Mand. I Realiteten er han et lydigt Redskab for Nazisterne. Nylig havde to af hans Syersker, til en tredje, der er Nazist, udtrykt sig nedsættende om Tyskerne. Nazi-Kvinden beklagede sig over dette til Direktøren, der prompte »for at statuere et Eksempel«, som han sagde, afskedigede begge de danske Syersker, hvorefter den ene var Enke med 2 Børn. — Direktør Andreasen vil blive husket i Aabenraa.

VENNER, SER PAA DANMARKS KORT

Fanø: Befolkningen paa Fanø er efterhaanden kommet i en ejendommelig Situation: For at faa Lov til at færdes paa Øen, skal man have speciel Tilladelse af Tyskerne, der har anlaet nye Veje og Slier mellem Minefelterne. Iøvrigt er det absolut ikke velset, at man overhovedet færdes paa Øen. Tyskerne lader klart Folk forstå, at de helst bør forføje sig derfra, hvad mange da ogsaa har gjort.

Løkken: Tyskerne har anlagt en Jernbane fra Hirtshals til Løkken — og paa Redaktør Larsen-Ledets Grund har de bygget en Jernbanestation. Det, der er tilbage af Grunden — den var paa et Par Tønder Land — har de spækket med Landminer. Det er paa det strengeste forbudt Redaktøren at betræde sin egen Grund.

Blokkus: Skolen i Blokkus er blevet lukket, da Forældrene ikke tør lade deres Børn færdes ude paa Grund af Landminerne, der er saaet tæt over hele Egnen.

*

**BIBLIOTEKSDIREKTØR DØSSING
INTERNERET!**

Biblioteksdirektør Døssing, der som bekendt for nylig blev idømt 4 Maaneders Hefte, som han havde udsonet med Vare-tægtsarræsten, blev ganske vist efter Doms-afsigelsen sat paa fri Fod, men han er foreløbig interneret i sit Hjem i Humlebæk. Det er paa det strengeste forbudt Biblioteksdirektøren at vise sig i Biblioteksdirektoratet, hvor han har sin Gerning. Hvorlænge denne Tilstand skal vare, er det ikke muligt at faa opklaret — alle Henvendelser til Justitsministeren er som sædvanlig frugtesløse.

*

Under Behandlingen i Folketingets 21-Mandsudvalg til Valgbrevets Prøvelse blev det oplyst, at den nazistiske Folketingsmand Ejnar Jørgensen i Sommeren 1940

var blevet idømt 3 Maaneders Hefte for sin Deltagelse i Roskilde-Spektaklerne. Dommen appelleredes, men fra tysk Side blev der saa meddelt, at Jørgensen var Medlem af S. S. og derfor nød Exterritorialret. Sagen blev derefter standset. 21-Mandsudvalget enedes hurtigt om, at en Mand, der stod udenfor de danske Love, ikke kunde være Medlem af den danske Rigsdag. Indenrigsministeren sluttede sig til denne Opfattelse, men Justitsministeren kunde naturligvis ikke se noget som helst urigtigt heri. Der stod ikke noget i Grundloven om dette Forhold, hævdede han, Han blev imidlertid nødt til at bøje sig og gaa til Dr. Best med Sagen. Denne gav 21-Mandsudvalget Medhold. Jørgensen blev stillet overfor Valget mellem at fortsætte som Medlem af S. S. eller at indtræde i Rigsdagen. Han var ikke sen til at sige Farvel til de germanske Vaabenbrødre. Landsretten har nu faaet Meddelelse om, at Jørgensens Særstilling er bortfaldet, og man maa formode, at Voldssagen herefter vil blive genoptaget, dersom det da ikke lykkes Hr. Thune Jacobsen at finde paa noget, som kan forhindre det. Men det er betegnende for nazistisk Mentalitet, at Jørgensen, som har været den ivrigste til at hævde, at enhver hæderlig Danskers Plads var paa Østfronten, ved første Løjlighed svigter sine Medkæmpere for at sikre sig en bekvem og ufarlig Lænestol paa Christiansborg!

Naar De har læst Bladet, giv det saa videre, men fortæl ingen, hvor De fik det

Til Efterfølgelse —

April:

1. brændte Instrumentsliberiet Chr. Nielsens Eff., St. Kongensg. 75, Kbhvn.
3. brændte 2 tyske Halmvogne paa Aarhus Østbanegaard.
3. brændte Brdr. Jørgensens Automobilværksted i Aarhus.
3. sprængtes 3 Vogne med Maaleinstrumenter paa Østerport Station.
4. Bombeattentat mod Borup Hørskæteri, Skævinge.

April:

4. Bombeattentat mod Dampvaskeriet, Hillerød.
4. Bombeattentat mod Hillerød Gummihjulsfabrik.
4. Bombeattentat mod Garveekstraktfabrikken, Hillerød.
4. Granat i Ovnene paa Frederikssund Jernstøberi og Maskinfabrik.
5. Brand i Krudtdepotet i Thors Mølle, Aarhus.
5. Brand i tyske Halmvogne paa Langebro, Kbhvn.

April:

5. Bombeattentat mod Hartmanns Maskinfabrik, Kbhvn.
6. Brand i Hørskættet, Bornholm.
6. Brand i tysk Benzindepot i Silkeborg.
6. Brandstiftelse mod »Fædrelandets Kontorer, Kbhvn.
8. Bombeattentat mod L. C. Jørgensens Maskinfabrik, Kbhvn.
8. Bombeattentat mod Super Service, Kbhvn.
8. Bombeattentat m. Petersen & Wraaes Maskinfabrik, Kbhvn.
8. Bombeattentat mod Nordbjerg & Wedels Skibsværft, Kbhvn.
8. Bombeattentat mod Kystbanen ved Svanemøllen Station.
8. Bombeattentat mod Heiber Autoservice, Kbhvn.
8. Bombeattentat mod Alfred Olsens Oliedepot, Frihavnen, Kbhvn.
9. Bombeattentat mod Vestre Skole i Odense (tysk Kaserne).
12. Bombeattentat mod Ringsted Jernstøberi.
13. Brandstiftelse mod Espe Møbelfabrik.
13. Bombeattentat mod A/S Columbus Emballage, Kbhvn.
14. Brandstiftelse mod Hellebæk Klædefabrikker.
15. Brandstiftelse mod Statsbaneremisen i Tønder.
16. Bombeattentat mod det nazistiske »Trinitatis Trykkeri«, Kbhvn.
17. Maskinkanon og 8000 Patroner fjernet fra Høveltejren.
18. Haandgranater, Revolvere, Ammunition m. v. fjernet fra Holbæk Kaserne.
18. Bombeattentat mod Glud & Marstrand, Kbhvn.

Maj:

1. Bombeattentat mod Heiber Autoservice, Kbhvn.
1. Bombeattentat mod Renseri »Tri-kohl«, Kbhvn.
1. Bombeattentat mod Akkumulatorfabrikken »Lyak«, Kbhvn.
1. Bombeattentat mod Nazikasernen »Lystofte«, Lyngby.
1. Bombeattentat mod Jørgen Petersens Skotøjsfabrik, Kbhvn.
3. Brandstiftelse mod Holte Badmintonhal.

Maj:

5. Brandstiftelse mod Nordbjerg & Wedels Skibsværft, Kbhvn.
5. Brandstiftelse mod Pless Schmits Kamouflage-Malerværksteder.

Alle de ovenfor nævnte Virksomheder, der helt eller delvis er sat ud af Drift, arbejdede for Tyskerne og var derigennem med til at forlænge Krigen og vort Lands Undertrykkelse og Udplyndring.

Udenrigsministeriets Pressebureau har henstillet til Pressen ikke mere at bringe »saa fyldig Omtale af Sabotagehandlingerne, da det har vist sig, at Virkningerne i Sverige og Berlin er uheldige og giver et Billede, der ikke svarer til de faktiske Forhold«. — Tvertimod, Hr. Eskelund. Sabotagehandlingerne nyder den største Popularitet i det danske Folk, som forlængst har indset, at skal der gøres Ende paa denne Krig, saa ma *alle* Midler tages i Brug og alle hjælpe til!

Hvorfor Nazisterne taber

Her er nogle Tal, der illustrerer Verdens vældigste Krigsorganisation. I 1942 beskæftigede USA 17,5 Millioner Mennesker i Krigsindustrien, i 1943 vil Tallet være 22,5 Millioner. — I 1943 vil USA's Tonnageproduktion være 16 Mill. Tons, hvilket svarer til en Fjerdedel af Verdens-tonnagen i 1941. — Ved en siadrig Organisation af Produktionen er det faktisk lykkedes at nedbringe Tiden imellem Lægning af Køl for Liberty-Skibe paa samme Bedding til 5 Døgn. — I Serieproduktion bygges i Øjeblikket »Mars« Planet. Det er 4-Motorers Maskiner med en Marchhastighed paa 320 km pr. Time. Et saadant »Mars« Plan har med 2t Last gjort Turen Amerika-Europa og tilbage uden Mellemlandning. — Paa Eksperimentets Stadium er endnu en 200t, 8-Motorers Maskine med 50t Lastevne og 6000 km Aktionsradius. Om Kvaliteten faar man et Indtryk ved at høre, at et enkelt Trafikplan paa mindre end 6 Dage fløj 10 Gange frem og tilbage imellem Afrika og Brasilien - ialt 30000 km.

Redaktionen sluttet 10. Maj 1943.